

B3W

Begeleidingsdienst
voor
Betere Bodem en
Waterkwaliteit

TOEPASSING VAN HOUTSNIPPERS

Het verhogen van het organische-stofgehalte in de bodem heeft heel wat voordelen voor de landbouwproductie. Een van de manieren om dit gehalte te verhogen, is de toepassing van houtsnippers.

Waarom toepassen?

Organische stof beïnvloedt zowel de fysische, chemische als biologische eigenschappen van de bodem. Dit heeft belangrijke voordelen voor de landbouwproductie, zoals:

- Betere bodemstructuur en bewerkbaarheid, waardoor het risico op verdichting daalt;
- Stabieler en poreuzere bodem, waardoor de bodem meer water kan vasthouden;
- Aanbod van voedsel en leefruimte voor bodemleven.

Een van de manieren om het organische-stofgehalte in de bodem te verhogen, is de toepassing van houtsnippers.

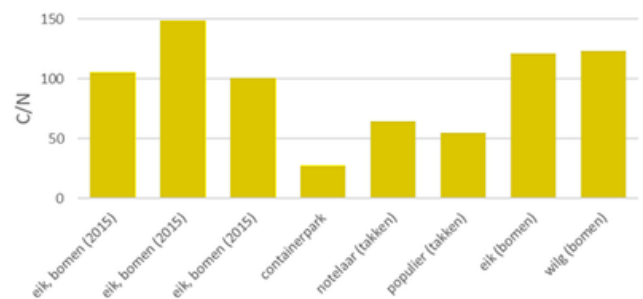
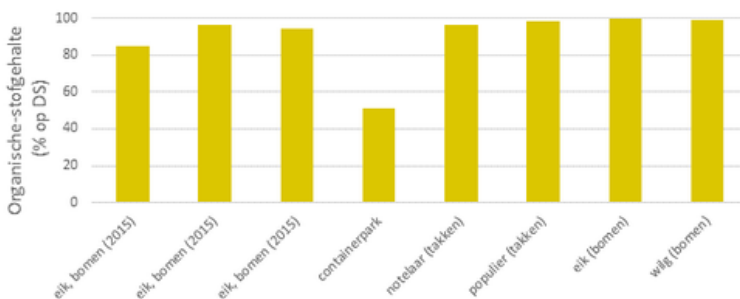
Bron foto: Boeren Natuur Vlaanderen vzw

Houtsnippers bestaan ruwweg uit:

- +/- 50% water
- +/- 50% koolstof (C)
- 1% stikstof (N)
- 0,2% fosfaat (P_2O_5)

Houtsnippers hebben dus:

- Een hoge C/N-verhouding: 50 tot zelfs 150, afhankelijk van de houtsoort
- Een zeer hoge C/P-verhouding: 200 tot meer dan 2000
- Ze brengen dus veel C aan en bijna geen N of P_2O_5 .

Figuren: Verschillende soorten houtsnippers met hun organische-stofgehalte (% op droge stof (DS) (links) en C/N-verhoudingen (rechts)) (Bron: Vervoort et al., 2020).

Wanneer en hoe toepassen?

- Door de hoge C/N-verhouding van houtsnippers kan bodemmicrobieel leven tijdelijk N vastleggen om de snippers af te breken (N-immobilisatie):
 - Dien houtsnippers daarom bij voorkeur toe in het najaar om de gewasopkomst en begingroei niet in het gedrang te brengen. Kies als volgteelt voor een niet-stikstofbehoefstig gewas, een vlinderbloemige teelt of een groenbedekker.
 - Laat in het voorjaar een bodemanalyse uitvoeren om na te gaan of extra N-bemesting nodig is.
- Het is beter om elke 3 tot 5 jaar een kleinere dosis houtsnippers toe te passen (bv. 40 m³/ha, wat overeenkomt met 10 tot 15 ton/ha), dan een grote dosis in één keer toe te passen (om zuurstofloze omstandigheden te vermijden).
- Pas verse houtsnippers toe in plaats van oude, indien mogelijk. Deze bevatten meer vocht, wat de vertering bevordert.
- Voor het verspreiden van de houtsnippers kan een standaard mestverspreider worden gebruikt.
- Werk de houtsnippers oppervlakkig in (bovenste 5 – 10 cm). Dit kan met een standaard cultivator of een rotorkoepel. Dit kan in 1 beweging gebeuren met het inzaaien van een groenbedekker.

Wetgeving

Houtsnippers mogen op een actieve landbouwbodem ingewerkt worden als:

Aan de kwaliteitsvoorwaarden voldaan wordt:

- Minimaal organische-stofgehalte van 80% op droge stof
- Minimale C/N-verhouding van 50
- Minimale C/P-verhouding van 500

Dit kan je aantonen met één of meerdere analyses, afhankelijk van het volume snippers en de perceels-grootte.

De houtsnippers:

- Niet afkomstig zijn van recyclageparken en afvalverwerkende bedrijven, uit de aanleg en onderhoud van tuinen,...
- Niet afkomstig zijn van buiten het Vlaams Gewest

Check alle voorwaarden via de website van OVAM (zie verder).

Ecoregeling ‘Verhogen van het organische koolstofgehalte’

Maatregel 2: ‘Gebruik van producten met hoog koolstofgehalte’ is van toepassing op houtsnippers, compost, stalmeest en champost:

- Subsidie voor houtsnippers:
 - Bij toepassing van minstens 10 ton per ha
 - Toepassing slechts eenmaal per vijf jaar op eenzelfde perceel
 - Houtsnippers moeten afkomstig zijn van het eigen bedrijf
 - Subsidiebedrag in 2026 = €602,50/ha
- Alle info via Agentschap Landbouw en Zeevisserij (zie verder).

Bron foto: Bodemkundige Dienst van België

Meer info?

Kennispunt B3W

Website OVAM

Website Agentschap
Landbouw en Zeevisserij

Deze infofiche werd opgesteld met informatie van: Interreg-project 'FABulous Farmers' (<https://www.fabulousfarmers.eu/nl/wordt-fabulous/fab-maatregelen/inbreng-van-organische-stof/soorten-organische-materiaal>); Vervoort L., Tits M., Vancampenhout K., Van de Ven G. (2020) Van houtkant tot in de bodem. Praktijkgids in kader van het project Koester de Kempense Koolstof (<https://www.bdb.be/files/pub202001.pdf>); Vervoort, L., Rops, J., Tits, M. (2019). Koolstof, van houtkant tot in de bodem. Boer & Tuinder, 10/10/2019 (<https://www.bdb.be/files/vul201912.pdf>).